

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/12/2004

POLITYK ROKU 2003 W POLSCE I NA ŚWIECIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Podobnie jak w poprzednich latach, poczynając od roku 1992, kiedy taki sondaż przeprowadziliśmy po raz pierwszy, respondenci wybierali polskiego polityka roku - człowieka, który najlepiej działał, najwięcej zrobił dla kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak oni. Polacy wybierali też zagranicznego polityka roku. W obu przypadkach zastosowaliśmy pytania otwarte - badani nie wskazywali nazwisk polityków z zaproponowanej przez nas listy, lecz wymieniali je sami. Wyniki sondażu¹ uwarunkowane były dominującym wpływem dwóch wydarzeń minionego roku - referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej oraz wojny w Iraku (i udziału w niej polskich żołnierzy).

POLITYK ROKU 2003 W POLSCE

Polskim politykiem roku 2003 został prezydent Aleksander Kwaśniewski, którego wymieniło 22% ankietowanych. Drugie miejsce przypadło Janowi Rokicie (15%), a trzecie - Andrzejowi Lepperowi (10%). Zasługi minister Danuty Hübner w negocjacjach z UE doceniło 3% Polaków i uznało ją za polityka roku. Po 2% głosów uzyskali Marek Borowski i Józef Oleksy. Innych polityków wymieniło łącznie 11% respondentów, w ich wypowiedziach najczęściej pojawiały się nazwiska: Jarosława Kalinowskiego, Jolanty Kwaśniewskiej, Leszka Millera, Zbigniewa Ziobry (po 1%).

Prawie jedna piąta polskiego społeczeństwa (18%) uważa, że nikt nie zasługuje na tytuł polityka roku, a niemal taka sama liczebnie grupa (17%) nie ma wyrobionego zdania w tej kwestii. Oznacza to, że tylko około dwóch trzecich Polaków (65%) wymieniło jakieś nazwisko.

		CBOS
Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2003?		
Aleksander Kwaśniewski		22%
Jan Rokita		15%
Andrzej Lepper		10%
Danuta Hübner		3%
Marek Borowski		2%
Józef Oleksy		2%
Żadnemu, nie ma takiego		18%
Nie wiem, trudno powiedzieć		17%
Badani mogli wymienić tylko jednego polityka		

Od połowy lat dziewięćdziesiątych politykiem roku zostawał prezydent RP: w roku 1995 - Lech Wałęsa, a od roku 1996 Aleksander Kwaśniewski. Trzeba jednak zaznaczyć, że o ile dotychczas systematycznie rosła liczba Polaków uważających, że prezydent Aleksander Kwaśniewski zasługiwał na miano polityka roku (z 12% w 1996 do 35% w 2002), o tyle ostatnio ich odsetek wyraźnie się zmniejszył (o 13 punktów - do 22% w 2003).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (164) przeprowadzono w dniach 9-12 stycznia 2004 roku na liczącej 1057 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku ? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i)?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
1992	Jacek Kuroń - 14% , Hanna Suchocka - 10%, Krzysztof Skubiszewski - 8%, Lech Wałęsa - 7%, Tadeusz Mazowiecki - 3%, Waldemar Pawlak - 2%	19%	23%
1993	Hanna Suchocka - 14% , Waldemar Pawlak - 12%, Krzysztof Skubiszewski - 10%, Aleksander Kwaśniewski - 8%, Jacek Kuroń - 7%, Tadeusz Zieliński - 5%, Lech Wałęsa - 4%	14%	16%
1994	Andrzej Olechowski - 9% , Jacek Kuroń - 8%, Aleksander Kwaśniewski - 8%, Waldemar Pawlak - 6%, Lech Wałęsa - 5%, Tadeusz Zieliński - 4%, Józef Oleksy - 3%	19%	28%
1995	Lech Wałęsa - 14% , Aleksander Kwaśniewski - 9%, Władysław Bartoszewski - 8%, Jacek Kuroń - 8%, Józef Oleksy - 8%, Józef Zych - 3%, Tadeusz Zieliński - 3%, Grzegorz Kołodko - 2%	17%	18%
1996	Aleksander Kwaśniewski - 12% , Andrzej Bączkowski - 6%, Włodzimierz Cimoszewicz - 6%, Józef Zych - 5%, Lech Wałęsa - 3%, Jacek Kuroń - 3%, Jan Olszewski - 3%, Marian Krzaklewski - 3%, Waldemar Pawlak - 2%, Grzegorz Kołodko - 2%	20%	27%
1997	Aleksander Kwaśniewski - 20% , Marian Krzaklewski - 9%, Włodzimierz Cimoszewicz - 4%, Jerzy Buzek - 3%, Leszek Balcerowicz - 2%	21%	31%
1998	Aleksander Kwaśniewski - 21% , Jerzy Buzek - 14%, Leszek Balcerowicz - 5%, Leszek Miller - 3%, Bronisław Geremek - 2%, Jolanta Kwaśniewska - 2%, Hanna Gronkiewicz-Waltz - 2%, Marian Krzaklewski - 2%	18%	26%
1999	Aleksander Kwaśniewski - 26% , Leszek Balcerowicz - 6%, Jerzy Buzek - 4%, Bronisław Geremek - 4%, Hanna Gronkiewicz-Waltz - 3%, Marian Krzaklewski - 2%, Andrzej Lepper - 2%, Tadeusz Mazowiecki - 2%, Leszek Miller - 2%,	19%	23%
2000	Aleksander Kwaśniewski - 31% , Andrzej Olechowski - 4%, Jerzy Buzek - 2%, Bronisław Geremek - 2%, Lech Kaczyński - 2%, Jolanta Kwaśniewska - 2%, Jarosław Kalinowski - 2%, Marian Krzaklewski - 2%	25%	20%
2001	Aleksander Kwaśniewski - 33% , Andrzej Lepper - 8%, Lech Kaczyński - 6%, Leszek Miller - 4%, Andrzej Olechowski - 2%,	20%	17%
2002	Aleksander Kwaśniewski - 35% , Leszek Miller - 8%, Andrzej Lepper - 7%, Lech Kaczyński - 3%, Jarosław Kalinowski - 2%	21%	15%
2003	Aleksander Kwaśniewski - 22% , Jan Rokita - 15%, Andrzej Lepper - 10%, Danuta Hübner - 3%, Marek Borowski - 2%, Józef Oleksy - 2%	18%	17%

POLITYK ROKU NA ŚWIECIE

Od dwóch lat Polacy wybierają zagranicznego polityka roku. Podobnie jak przed rokiem najczęściej badanych (23% ogółu) wytypowało do tego tytułu prezydenta Stanów Zjednoczonych George'a W. Busha. Drugie miejsce zajął papież Jan Paweł II², który uzyskał jednak znacznie mniej głosów (4%), a kolejne - premier Wielkiej Brytanii Tony Blair, prezydent Rosji Władimir Putin i kanclerz Niemiec Gerhard Schröder (po 2%). Innych polityków działających na arenie międzynarodowej wymieniło łącznie 6% badanych, najczęściej byli to: sekretarz generalny ONZ Kofi Annan, prezydent Francji Jacques Chirac i wysoki przedstawiciel ds. polityki zagranicznej Unii Europejskiej Javier Solana (po 1%).

Prawie jedna piąta ankietowanych (18%) twierdzi, że nikt nie zasługuje na miano polityka roku na świecie, a ponad dwukrotnie większa grupa (43%) nie ma wyrobionego zdania na ten temat. Oznacza to, że tylko niespełna dwie piąte Polaków (39%) wymieniło jakieś nazwisko.

		CBOS
Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku 2003?		
George W. Bush		23%
Jan Paweł ³ II		4%
Tony Blair		2%
Władimir Putin		2%
Gerhard Schröder		2%
Żadnemu, nie ma takiego		18%
Nie wiem, trudno powiedzieć		43%
Badani mogli wymienić tylko jednego polityka		

² Przypominamy, że badani sami wymieniali poszczególnych polityków, a nie wskazywali ich z przedstawionej im listy. Prawdopodobnie wielu respondentów nie traktowało papieża jako polityka.

Tabela 2

Rok	Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć, nie interesuje mnie to
2002	George W. Bush - 20% , Gerhard Schröder - 6%, Władimir Putin - 3%, Tony Blair - 2%, Günter Verheugen - 2%	16%	45%
2003	George W. Bush - 23% , Jan Paweł II - 4%, Tony Blair - 2%, Władimir Putin - 2%, Gerhard Schröder - 2%	18%	43%

Opracował

Michał WENZEL